

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Olomouc
18.7.2006

1

Alergologie a klinická imunologie - činnost oboru v Olomouckém kraji v roce 2005

*Allergology and Clinical Immunology - Activity in Branch
in the Olomoucky Region in 2005*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru alergologie a klinická imunologie v Olomouckém kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle typu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy.

Summary

Information on health service activity in the branch of allergology and clinical immunology in the Olomoucky region in 2005 contains data about out-patient care by type of establishment and by district of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie byl výkaz A (MZ) 1-01. Roční výkaz vyplňují samostatně všechny ordinace alergologie a klinické imunologie včetně ambulantních částí lůžkových zařízení, bez ohledu na jejich zřizovatele. Návratnost výkazů za rok 2005 byla 93,3 %. V průběhu roku přerušilo činnost 1 pracoviště. Uvedené výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2005. Tento program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, a po jeho schválení Českým statistickým úřadem zveřejněn ve sbírce zákonů. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2005].

Edice IZK o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Ambulantní péče v oboru alergologie a klinické imunologie

Činnost oboru alergologie a imunologie zabezpečovalo na 14 odděleních a pracovištích kraje 23,60 lékařů a 36,90 ZPDB - zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 až § 21 (součet úvazků včetně smluvních). Ve sledovaném období mezi lety 2000 - 2005 v ČR zaznamenáváme nejvyšší nárůst lékařů v roce 2002. V tomto roce došlo ke sloučení a společnému vykazování oboru alergologie s oborem klinická imunologie.

V průběhu roku bylo provedeno 139 112 ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) celkem, což v přepočtu na 10 000 obyvatel představuje 2 176 ošetření (ČR 2 370). Nejvíce ošetření zajistili lékaři specialisté v samostatných ordinacích. V porovnání s předchozím rokem stoupl počet ošetření o 3,2 %. Na 1 léčeného pacienta připadlo 2,6 ošetření (ČR 2,7).

Ve sledovaném roce bylo celkem léčeno 54 485 osob, z toho 21,5 % dětí. Jde o celkový počet tzv. prvních ošetření ve sledovaném roce a každý pacient byl započten pouze jednou. V průměru na 1 lékaře v kraji připadlo 2 309 léčených pacientů (v ČR 2 303). V kraji bylo provedeno 120 762 kožních testů (vpichů). Specifickou hyposenzibilizací bylo léčeno 3 638 pacientů. Na území kraje bylo evidováno 17 přístrojů - spirometrů, z toho 6 bylo starších 8 let. Na každý spirometr připadlo 2 647 výkonů. Počet laboratorních výkonů se přiblížil k 126 tisícům z toho bylo 23,3 % pro ústavní péči.

Z celkového počtu dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy se jich nejvíce léčilo na pollinosu J30.1, a to 21 847 pacientů (342/10 000 obyvatel). Dále následuje astma bronchiale J45.9 s 12 365 pacienty (193/10 000 obyvatel) a stálá alergická rýma J30.3 s 8 575 pacienty (134/10 000 obyvatel). Jeden pacient může být započítán i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Dispenzarizovaní pacienti ve věku 0 - 5 let tvořili 6,2 %, ve věku 6 - 14 let 20,3 % a ve věku 15 - 24 let 31,3 % z celkového počtu. Proti roku 2004 nebyla již zařazena diagnóza alergické astma J45.0 a přibylo podrobné členění astma bronchiale na čtyři stupně: 1-intermitentní, 2-lehké perzistující, 3-středně těžké perzistující a 4-těžké perzistující. Vykazující jednotky až na výjimky změnu akceptovaly a správně na výkaze uváděly pouze astma bronchiale v členění na stupně závažnosti. Přesto získané údaje nebudou komentovány, protože pro následující rok chce odborná společnost alergologie a klinické imunologie upřesnit metodiku a sledovat oba typy astmatu alergické a nealergické dohromady jako J45.

Počet alergických onemocnění se v posledních letech zvyšuje. Jeden z důvodů je také vliv špatného životního prostředí a stres. Nejméně 25 % obyvatelstva ve vyspělých zemích je alergických na nějakou látku. U každého třetího člověka může během života vzniknout alergická reakce. Každý pátý trpí sennou rýmou. Odhaduje se, že každý pátý školák má astma, každé šesté dítě trpí kožními projevy alergického původu, zejména ekzémem. Jeden člověk z dvaceti je postihován šedivou vyrážkou (kopřivkou). Přibývá potravinových alergií. U 10 % populace se vyskytuje místní reakce na bodnutí hmyzem. Přibližně 70 % populace trpí alergií na slunce, kterou způsobují UV A paprsky.

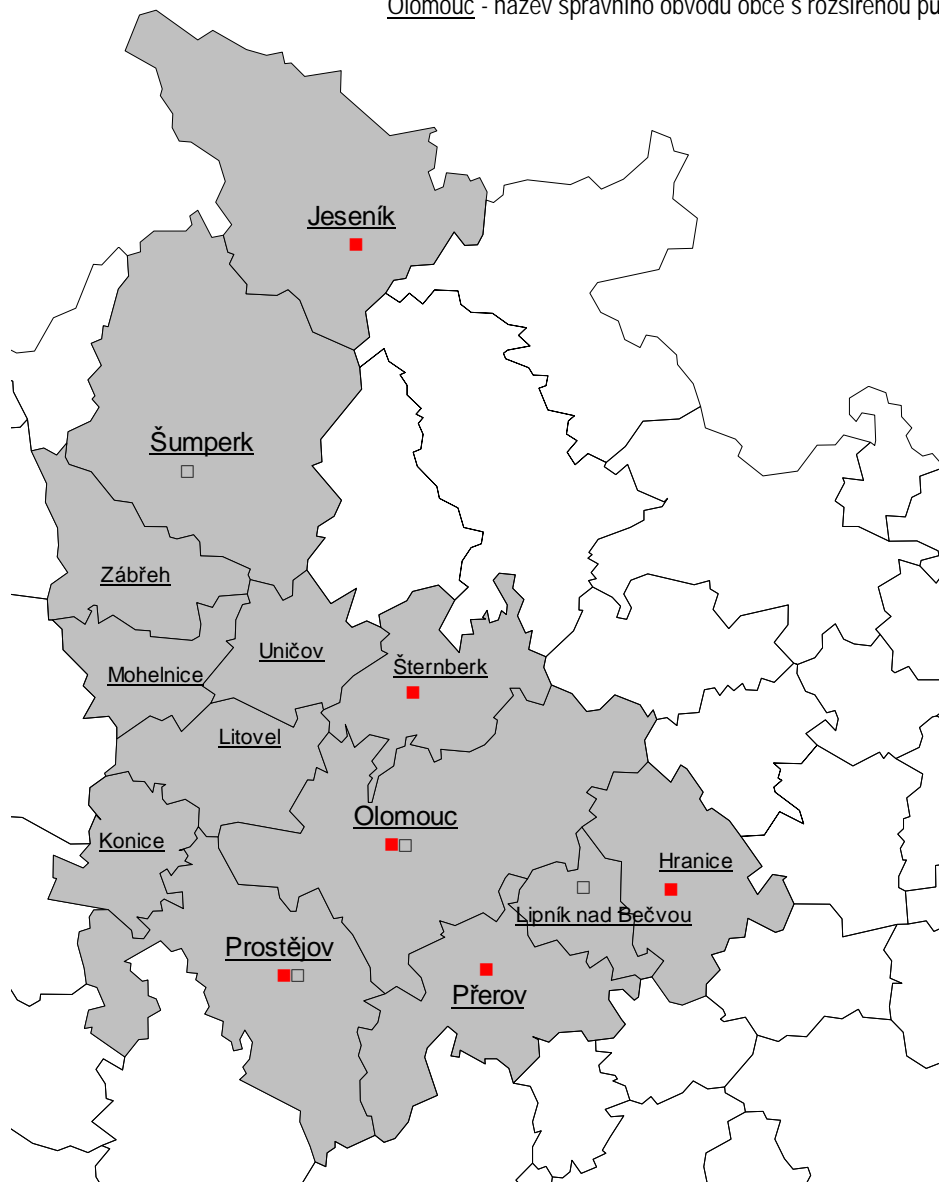
V ČR bylo jediné lůžkové oddělení oboru alergologie a klinické imunologie, které poskytovalo akutní léčebnou péči a to právě v Olomouckém kraji ve Fakultní nemocnici Olomouc s 2,15 lékaři a 7,00 ZPDB. Během roku bylo na tomto oddělení hospitalizováno 502 pacientů s průměrnou ošetřovací dobou 8,9 dní. Průměrný počet lůžek činil 18,00 a průměrný denní stav obsazených lůžek 12,2. K 31. 12. 2005 bylo toto oddělení zrušeno.

Informace je doplněna mapou, která znázorňuje rozložení zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní péči v oboru alergologie a klinické imunologie k 31. 12. 2005.

Zpracovala: Jitka Fialová
ÚZIS ČR, Olomoucký krajský odbor
Kosmonautů 10, P.O.BOX 9
772 11 Olomouc
tel.: 585 510 242
e-mail: strelcova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

Sít' ordinací alergologie a klinické imunologie v Olomouckém kraji k 31.12.2005 dle ORP *)

- sídlo ambulantního zařízení
- sídlo lůžkového zařízení
- *) správní obvod obce s rozšířenou působností
- Olomouc - název správního obvodu obce s rozšířenou působností

Zajištění ambulantní péče podle druhu zdravotnických zařízení a podle území

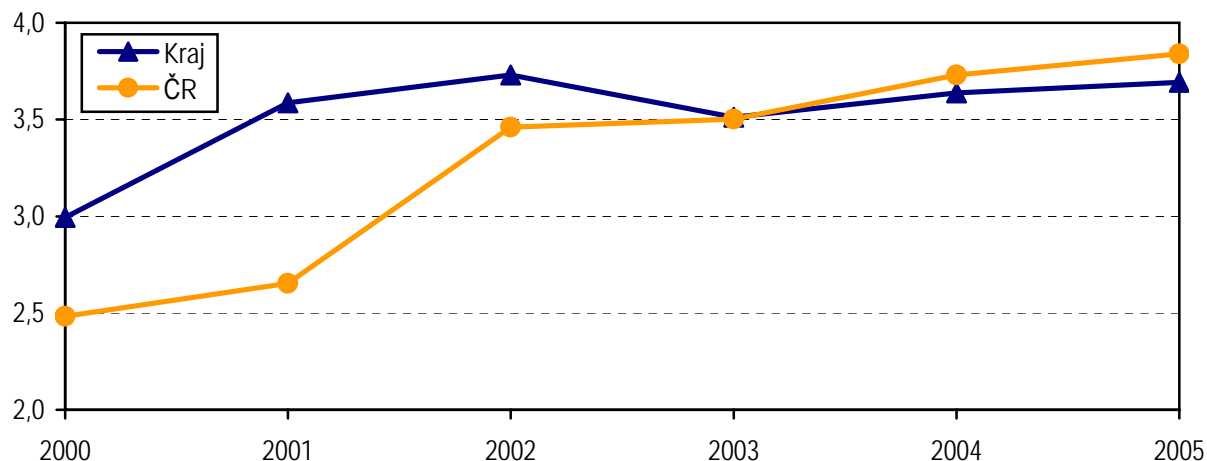
Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet léčených pacientů		Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	z toho děti ³⁾ (v %)	celkem	na 1 lékaře	na 1 léčeného pacienta
podle druhu zdravotnických zařízení								
Ambulantní část lůžkových ZZ	4	12,70	27,00	27 870	10,8	61 216	4 820	2,2
Samost. ordinace lékařů specialistů	8	8,90	7,90	21 147	35,2	65 620	7 373	3,1
Ostatní ambulantní zařízení	2	2,00	2,00	5 468	23,4	12 276	6 138	2,2
podle území (okres, kraj, ČR)								
Jeseník	1	0,70	0,70	2 783	33,3	3 521	5 030	1,3
Olomouc	7	13,60	27,20	31 691	17,1	70 759	5 203	2,2
Protějov	2	2,00	2,00	4 866	21,5	12 179	6 090	2,5
Přerov	3	4,50	4,00	10 088	26,3	38 717	8 604	3,8
Šumperk	1	2,80	3,00	5 057	32,7	13 936	4 977	2,8
Olomoucký kraj	14	23,60	36,90	54 485	21,5	139 112	5 895	2,6
ČR	377	393,59	500,46	906 253	27,8	2 429 850	6 174	2,7

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

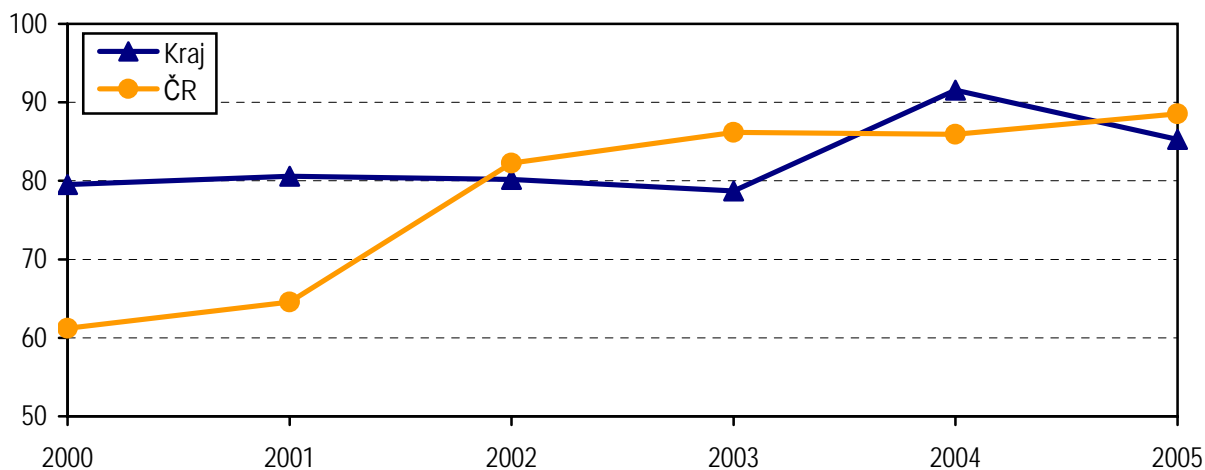
²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5 - § 21

³⁾ Děti ve věku 0 - 14 let

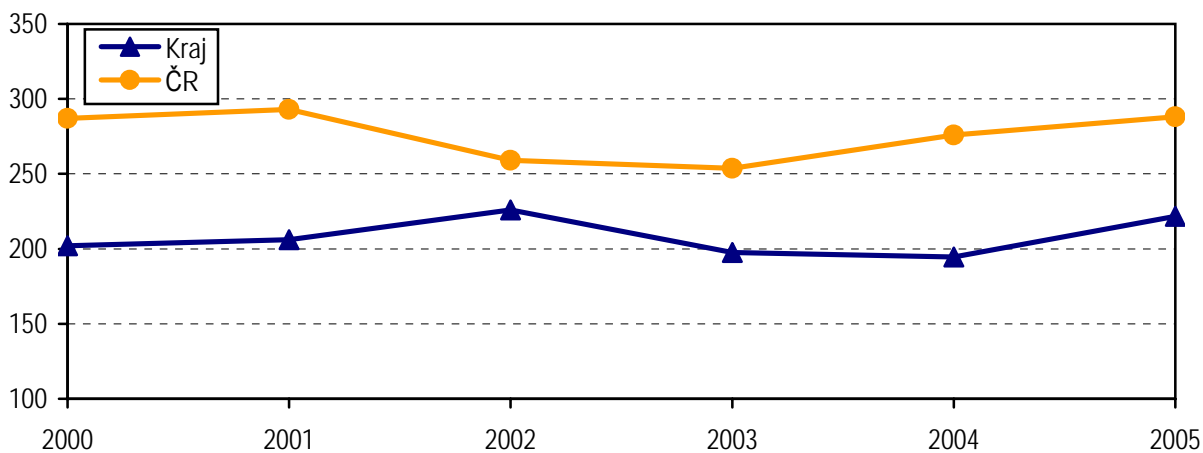
**Počet lékařů na 100 000 obyvatel
- vývoj v letech 2000 - 2005**

**Počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel
- vývoj v letech 2000 - 2005**

**Počet kožních testů na 100 léčených pacientů
- vývoj v letech 2000 - 2005**

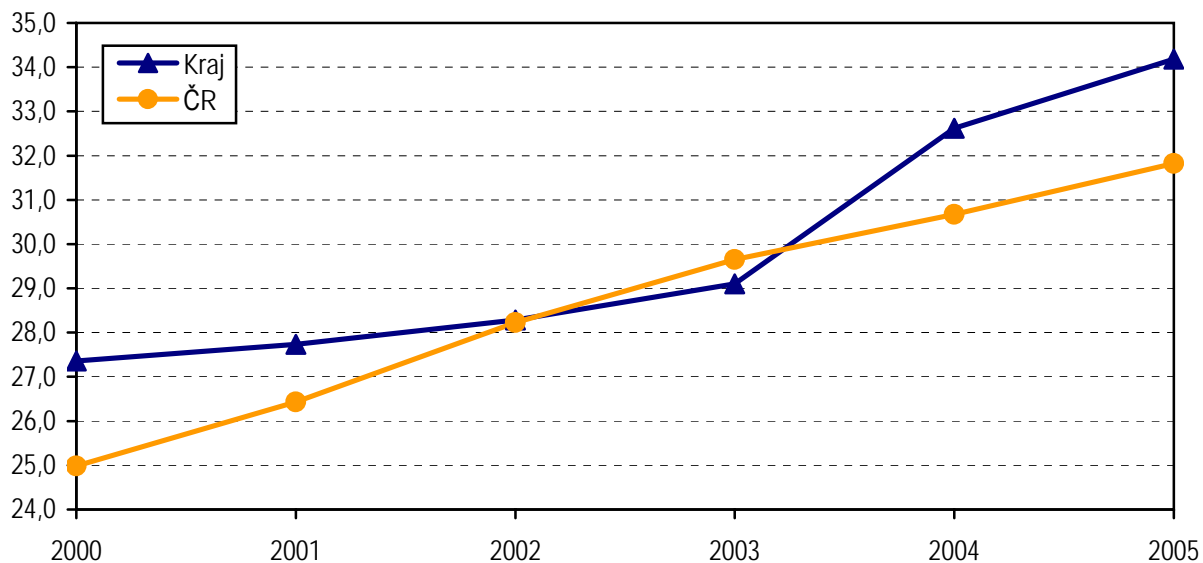
Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN 10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	celkem	z toho ve věku (v %)				kraj na 10 tis. obyvatel	ČR na 10 tis. obyvatel
		0-5 let	6-14 let	15-24 let	25 let a více		
Atopická dermatitis (L20.-)	3 233	27,8	24,7	31,7	15,8	50,58	79,92
Pollinosa (J30.1)	21 847	2,8	17,8	38,7	40,6	341,81	318,25
Stálá alergická rýma (J30.3)	8 575	2,0	18,1	28,2	51,7	134,16	148,15
Astma bronchiale (J45.9)	12 365	4,8	21,1	22,8	51,2	193,46	180,97
Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	1 930	31,4	43,5	15,6	9,5	30,20	26,23
Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)	415	26,5	25,8	27,7	20,0	6,49	16,56
Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M31.-)	1	-	-	100,0	-	0,02	0,23
Systémový lupus erythematosus (M 32.-)	5	-	-	20,0	80,0	0,08	0,41
Dermatomyositis (M33.-)	5	-	-	40,0	60,0	0,08	0,11
Sjögrenův syndrom a jiné systémové postížení pojivové tkáně (M35.-)	8	-	-	-	100,0	0,13	1,52

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v okresech

Území (okres, kraj, ČR)	Počet dispenzarizovaných na vybranou diagnózu na 100 léčených					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma bronchiale (J45.9)	Imunodeficiencie s převahou poruch protilátek (D80.-)	Běžná variabilní imunodeficiencie (D83.-)
Jeseník	3,5	37,1	16,0	21,4	0,8	0,1
Olomouc	5,7	32,2	11,6	12,9	1,9	0,8
Prostějov	11,7	52,1	15,4	45,3	-	-
Přerov	5,7	37,2	17,0	24,6	7,1	1,6
Šumperk	3,5	85,3	39,0	59,2	11,5	0,0
Olomoucký kraj	5,9	40,1	15,7	22,7	3,5	0,8
ČR	9,0	36,0	16,8	20,5	3,0	1,9

**Počet dispenzarizovaných pacientů pro pollinosu
na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2000 - 2005**

**Počet dispenzarizovaných pacientů podle věkových skupin
na 1 000 obyvatel téže věkové skupiny - rok 2005**

